

KONU ANLATIMI

Fiiller taşıdıkları anlam özelliklerine göre meydana gelişleri ön planda tutularak üçe ayrılırlar.

1. KILIŞ (İŞ) FİİLLERİ:

Eylemin gerçekleşmesi için nesneye ihtiyaç duyulan fiillerdir.

* Bu fiiller Neyi? Kimi? Sorularına yanın verir.

* Onu sözcüğü getirilerek okunduklarında anlamlı olurlar.

Örnek:

Örnekleri tahtaya **yazdım.** (neyi?-örnekleri/onu)

Uzun yıllar annesini **aramış.** (kimi?-Annesini/onu)

2. DURUM FİİLLERİ

Eylemin gerçekleşmesi için nesneye ihtiyaç duyulmayan fiillerdir. İş yapanın içinde bulunduğu durumu belirtir.

Örnek:

Arkadaşlarla bahçede **oturduk.**

Otobüs İstanbul'a **varmıştır.**

3. OLUŞ FİİLLERİ

İş yapanın kendi isteği olmadan, kendiliğinden meydana gelen, nitelikte değişiklik oluşturan ve zamanla oluşan fiillerdir.

Örnek:

Ayşe'nin saçları çok **uzamış.**

Son baharda ağaçların yaprakları **sararır.**

ALİŞTIRMA

Aşağıdaki cümlelerin fiillerinin anlam özelliğini altlarındaki bölüme yazınız.

Kedi sobanın başında uyuyordu.

[.....]

Anne kuş yavrularını besliyor.

[.....]

Bitki iki üç hafta içerisinde büyüyecek.

[.....]

Çocuk odasında kitap okumuş.

[.....]

Yolcular durakta otobüsü bekliyor.

[.....]

Bahar gelince yapraklar yeşerecekler.

[.....]

Hediye gelince çok sevinmiş.

[.....]

Bu sözleriyle arkadaşlarını çok kırdı.

[.....]

Balıklar akvaryumda sessizce yüzüyor.

[.....]

Poşette unutilan domatesler çürümüş.

[.....]

Elindeki çöpleri çöp kutusuna atmalısın.

[.....]

ETKİNLİK

Aşağıdaki fiilleri cümle içinde kullanınız ve anlamına göre türünü sonlarına yazınız.

bırak- uyu- sev- yaşlan- büyü- uç-

.....

(.....)

.....

(.....)

.....

(.....)

.....

(.....)

.....

(.....)

.....

(.....)

Aşağıdaki sözcükleri fiil anlam özelliğine göre ilgili alana yazınız.

Paslan- Kork- Yaz- Düşün- Bayatla-

Kır- Taşı- Kalk- Bronzlaş-

KILIŞ

DURUM

OLUŞ

.....

.....

.....

ÇOKTAN SEÇMELİ SORU

1. Aşağıdaki altı çizili fiillerden hangisi durum fiilidir?

- A) Güneş karları yavaş yavaş eritti.
- B) Kolun pencereye dayamış.
- C) Size demli bir çay katayım.
- D) Bu hastalık okuldan bulaşmış.

2. Aşağıdakilerin hangisinde kılış fiilleri bir arada verilmiştir?

- A) Giymek, bulmak, izlemek
- B) Kesmek, durmak, coşmak
- C) Düzelmek, sürmek, binmek
- D) Uzak, koparmak, ayrılmak

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilin niteliği yanlış verilmiştir?

- A) Yolcular koşarak otobüse bindi. (Durum)
- B) Düşünce dizi morarmıştı. (Oluş)
- C) Ayakkabısını giymek için eğildi. (İş)
- D) Kardeşimi çok özlemiştim. (İş)

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde oluş bildiren bir fiil kullanılmıştır?

- A) Konuşmamı bölme lütfen.
- B) Hepimiz kurt gibi acıkmıştık.
- C) İstedğin mesleğe yönelmelisin.
- D) Mirasını iki çocuğuna bırakmıştı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem iş (kılış) hem de durum fiili kullanılmıştır?

- A) Ödevlerimi yaptım ve televizyon izledim.
- B) iyice dinlendim artık yeni güne hazırdım.
- C) Halıları topladım ve yıkamaya gönderdim.
- D) Ekmeğimi onunla bölüştüm ki biraz mutlu olsun.